

Sunne
kommun

Läsåret 2023-2024

Lokal arbetsplan och plan mot kränkande behandling

Förskolan Hasselbol

Innehåll

1. Presentation av förskolan	4
2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning	4
3. Vision för förskolan i Sunne kommun	4
4. Utbildning och undervisning	4
4.1 Lek	5
4.2 Språk och kommunikation	5
4.3 Systematiskt kvalitetsarbete	5
5. Kunskapsutveckling	5
5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	6
5.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	6
5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	6
6. Tillgänglig lärmiljö	6
6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	7
6.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	7
6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	7
7. Ledarskap	7
7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	7
7.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	8
7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	8
8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	9
8.1 Nuläge	9
8.2 Mål	9
8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	9
8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?	9
8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?	9
8.6 Kunskapsutveckling	10
8.7 Tillgänglig lärmiljö	10
8.8 Ledarskap	10
8.9 Uppföljning	10
8.10 Utvärdering	10
9. Pedagogisk planering	10

9.1 Nuläge.....	10
9.2 Mål.....	11
9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	11
9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?.....	11
9.5 Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi?	11
9.6 Kunskapsutveckling	11
9.7 Tillgänglig lärmiljö.....	11
9.8 Ledarskap	11
9.9 Uppföljning.....	11
9.10 Utvärdering	11
10. Bilaga - Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	12
10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering	12
10.2 Plan mot kränkande behandling.....	13
10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?	14
10.4 Vad är kränkande behandling?.....	14

1. Presentation av förskolan

Hos oss är barn kompetenta och vi ger dem verktygen och möjligheterna till att lyckas – vi tror på deras förmåga och behandlar dem med respekt.

Förskolan Hasselbol har 3 avdelningar, fördelat på 5 grupper och är avsedd för 72 barn men utökades våren 2019 till 75 barn. I nuläget har vi 75 barn i väntan på att målvision om färre barn i barngrupper ska inträffa år 2024. Förskolan ligger i bostadsområdet Brårud, på östra sidan Fryken. Barnen har nära till skog, grönområde, ishall och gymnastikhall. Vi besöker skogen regelbundet och under säsong är ett flertal av barnen till ishallen en gång i veckan. Gymnastikhall/fotbollshall finns möjlighet att boka tid i.

För oss är det viktigt att ta med barnens intressen, tankar och frågor i vår planering av verksamheten.

Hasselbol har eget tillagningskök med egen kock och förskolan är byggd i passivhusteknik. Kortfattat kan tekniken förklaras med att man bygger energisnålt. Värmeförluster minimeras genom effektiv ventilation, att ta tillvara värme från de som finns i huset, elektriska apparater och instrålad sol. Tjock isolering samt fönster och dörrar med hög isolationsförmåga ingår också i tekniken.

Vi på Hasselbol arbetar utifrån systematiskt kvalitetsarbete dvs. planering, uppföljning, utvärdering och utveckling. Vi planerar genom LokalArbetsPlan och pedagogisk planering. Vi följer upp undervisningen genom att föra barnlogg och använda oss av reflektionsunderlag i vår utvärdering.

Vi är en miljöförskola som har Grön Flagga certifiering. Hållbar utveckling är ett av våra ledord. Vi väljer varje år tre utvecklingsmål som vi arbetar utifrån.

2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning

- Respekt
- Utveckling
- Professionalism

3. Vision för förskolan i Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen En förskola för alla. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

4. Utbildning och undervisning

De tre följande områdena ska vara grunden för förskolans planering för utbildning och undervisning.

4.1 Lek

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

4.2 Språk och kommunikation

Språk och kommunikation är en viktig förutsättning för barns fortsatta kunskapsutveckling och påverkan i sin framtida livssituation. Alla pedagoger har utbildning i språkutvecklingens betydelse och metoder för att stödja och anpassa för barns utveckling och lärande.

Ett utvecklingsområde generellt för förskolan är att belysa barns flerspråkighet och ge stöd i deras modersmål. Kontinuitet i förskolan är ett stöd för språkutveckling.

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot måluppfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa. För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell

Figur 1 Kvalitetscirkel med texten: Hur blev det? Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi?

Lärares ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Ett generellt utvecklingsområde är att tydliggöra och utveckla förskolans målstyrda processer både i planerad och spontan undervisning.

5. Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är

en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.
- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.
- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska prägla verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald

5.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vi tycker att vi ser hela dagen som möjlighet till undervisning. Däremot har vi inte detta dokumenterat mer än att några grupper har dokumentation i en verksamhetspärm/schoolsoft och att vi reflekterar vid våra planeringar. Vi har påbörjat ett arbete kring Hasselbolstrappan/trädet – vilket ska bli ett verktyg för oss att använda för att få samsyn och se en process i barnens lärande.

När det gäller lek jobbar vi i huset olika beroende på våra åldersgrupper. Vi har planerat undervisning som sker genom lek och har aktiviteter som grund i undervisningen där vi fångar upp läroplanens mål i den spontana leken.

5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

För att synliggöra vår undervisning för oss själva och kunna utveckla den försätter vårt arbete med Hasselbolstrappan/trädet. Vi väljer att lägga vårt fokus på att ha planerad och målstyrd verksamhet större delen av dagen, inte bara exempelvis på förmiddagen, då vi har barn med varierande vistelsetider. I SKA-arbetet ska alla arbetslag skriva reflektionsunderlag en gång i månaden, vi stödjer varandra i arbetslagen. När vi planerar vår undervisning ska vi ha leken som grund.

6. Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling, lärande, lek och kommunikation.

6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Lärmiljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.
- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.
- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälso team, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens läroprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.
- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.
- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald
- Utökad tid kan ges till barn som har behov av särskilt stöd och stimulans.

6.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vår tillgängliga lärmiljö bygger på närvarande, engagerade och delaktiga pedagoger. Vi reflekterar ofta och lyfter vad/hur vi tänker kring det kompetenta barnet och vilken lärmiljö som behövs för att stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Temat är närvarande i vår lärmiljö och tillgänglig för barnen hela dagen. Lärmiljön uppmuntrar barnen till självständighet genom sin tillgänglighet då de kan göra självständiga val.

6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

För att synliggöra vår undervisning för oss själva och kunna utveckla den försätter vårt arbete med Hasselbolstrappan/trädet. Vi vill utveckla vår undervisning i lärmiljön utomhus.

7. Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.
- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.

- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas kontinuerligt för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna. Rektor tar del av detta minst en gång/månad.
- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån styrdokument och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

7.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vi ser att vi inte använt barnloggen som ett verktyg för utveckling av verksamheten. Reflektionsunderlag, avdelningsplaneringar och lärgruppstillfällena i SPL är bättre redskap i processen. Hasselbolstrappan är under utformning. Vi har ett gemensamt tema som vi anpassar utifrån respektive barngrupp.

7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

För att synliggöra vår undervisning för oss själva och kunna utveckla den försätter vårt arbete med Hasselbolstrappan/trädet. Vi vill hitta en bra form i hur vi planerar undervisningen så att alla barn får sina behov tillgodosedda och kunskapsutveckling sker.

Vi vill utveckla vårt samarbete med vårdnadshavare till barn med annat modersmål, för att lättare kunna möta och bemöta barnen i deras utveckling och lärande.

8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Under 2023/24 kommer vi ha prioriterat arbete kring diskrimineringsgrunderna:

- Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
- Ålder: uppnådd levnadslängd.

8.1 Nuläge

8.2 Mål

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Åtgärd funktionsnedsättning:

- Material och litteratur ska visa mångfald.
- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Åtgärd ålder:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande.

8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

- Alla ska ha samma möjlighet och få känna sig betydelsefull

8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Ingen är utsatt för kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna ovan
- Vi för samtal och reflektioner kring diskrimineringsgrunderna kontinuerligt på våra möten som ex avd.planering, APT

8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?

- Vi tar del av det material vi fått och har aktiva reflektioner kring detta
- Vi kartlägger och observerar vårt förhållningssätt
- Vi ser över material vid inköp och hur vi utformar barnens lärmiljö

8.6 Kunskapsutveckling

- Vi ska planera undervisningen så att leken utmanar och utvecklar utifrån diskrimineringsgrunderna.
- Vårt lekmaterial behöver ses över för att utmana och utveckla utifrån diskrimineringsgrunderna
- Vårt arbetslag skriver reflektionsunderlag en gång i månaden på de prioriterade målen i LAP.

8.7 Tillgänglig lärmiljö

- Vårt förhållningssätt är att göra material och miljöer tillgänglig för alla barn
- Vi kartlägger hur barnen får tillgång till våra lärmiljöer och vad vuxna kan stödja med för att möjliggöra

8.8 Ledarskap

- Vi kommer att vara varandras ”fiffiga” kompis för att hjälpas åt med att se på vårt förhållningssätt
- Vi kommer att analysera vår undervisning djupare med hjälp av det material vi fått och våra egna observationer
- Vi vägleder och stöttar barnen i lek och i rutinsituationer

8.9 Uppföljning

I reflektionsunderlaget ser vi vår progression och kan där följa den målstyrda processen.

8.10 Utvärdering

9. Pedagogisk planering

Hälsa och rörelse;

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- Motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande

Förskollärare ska ansvara för att varje barn

- Erbjuds en god omsorg med balans mellan aktivitet och vila

9.1 Nuläge

Vi är en förskola som redan erbjuder mycket fysiska aktiviteter och vill fortsätta utveckla detta då vi vill skapa en tidig förståelse för vikten av rörelse för vårt välbefinnande.

Även i vårt arbete med Grön Flagg valde vi utvecklingsområde ”Livsstil och Hälsa”. Vi pratar mycket om vad vi äter och varför, t.ex. vad som gör att vi mår bra.

9.2 Mål

Barnet ska ges förutsättningar till olika motorikövningar, rörelse i vardagen och rörelseglädje utifrån Grön Flaggs förbättringsområde. Barnet ska ges förutsättningar till att hitta balans mellan aktivitet, vila och återhämtning. Barnet ska ges förutsättningar till att utveckla en sund syn på mat, måltid och gemenskap runt bordet.

9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Barnen ska få förståelse för vikten av att röra på sig och väcka lust och intresse för hälsosamt liv.

9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Alla barn deltar aktivt i det som erbjuds.
- Alla barn vill röra sig både i aktiviteter och i vardagen.
- Alla barn har roligt.
- Barnen vågar prova nya smaker.
- Måltiderna blir en trevlig gemenskap.
- Barnen hittar lugnet under dagen när de känner att de behöver det.

9.5 Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi?

9.6 Kunskapsutveckling

- Vi ska ha planerad undervisning under hela dagen.
- Vi följer vår process genom reflektionsunderlag och barnlogg.
- Se över vårt material och våra metoder.

9.7 Tillgänglig lärmiljö

- Material som inspirerar till rörelse både ute och inne.
- Fokusord.
- Vi arbetar nära barnen och stöttar utifrån varje barns behov.
- Hasselbolsklassikern.

9.8 Ledarskap

- Vi kommer att analysera vår undervisning djupare med hjälp av olika metoder, t.ex. filmning
- Reflektion sker varje månad genom reflektionsunderlag
- Aktivt engagemang och deltagande av oss pedagoger

9.9 Uppföljning

Barnloggarna och reflektionsunderlagen ligger till grund för vår fortsatta planering.

9.10 Utvärdering

10. Bilaga - Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön.
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald

- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning**Åtgärd:**

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd**Åtgärd:**

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning**Åtgärd:**

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

10.2 Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen, vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera.
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen.
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor.
4. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker.

5. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?

(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–4 och som lämnas åt någon som står i lydads- eller beroendeförhållande till den som lämnar orden eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

10.4 Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.